

Erfaringer som valgobservatør i Montenegro.

Jeg har denne gang valgt at udarbejde dette korte notat om mine erfaringer som observatør og et efterfølgende længere indlæg om mine oplevelser i Montenegro.

1. Min rejse passede i tid helt perfekt m.h.t. ankomsttidspunkt. Jeg deltog i alle briefings og møder forud for valget.
2. Det udleverede materiale fra OSCE var af god standard og absolut dækkende for opgavens løsning.
3. OSCE understregede meget klart, at det væsentligste ved vor opgave var at kontrollere optællingen af stemmerne, da evt. valgfusk lettest kan gennemføres i denne fase. OSCE opfordrede også os observatører til at følge resultaterne fra valgstedet til det regionale opsamlingssted. OSCE har erfaret, at der ved de seneste valg ikke er gennemført kontrol af optællingen.
4. Min estiske makker og jeg blev udvalgt til at kontrollere i den nordlige del af Montenegro omkring byen Bijelo Polje, hvor befolkningssammensætningen er ca. 70 % muslimer og knap 30 % serbere. Jeg konstaterede på intet tidspunkt i mit område spændinger imellem de, der var for Unionen og de, der var for uafhængighed. Det er også min oplevelse, at befolkningens beslutning ikke baserede sig på religiøs observans.
5. OSCE's feed – back møde og pressekonferencen gik rimeligt. Pressekonferencen var dog i nogen grad præget af, at der blandt politikerne tydeligvis var enkelte, der ikke har erfaring fra tidligere missioner.
6. Jeg mødte mange observatører fra såvel OSCE som fra øvrige organisationer. Jeg er ikke imponeret over standarden ved alle observatører. Der er nogle, der absolut ikke forstår ”ånden i valghandlingerne”, men derimod udelukkende udviser ”stormandsholdninger”.
7. Jeg er overbevist om, valget i mit område blev gennemført ”frit og fair”, selv om der naturligvis var enkelte situationer, der kunne debatteres. Det er for mig stort, at parterne i 2006 kunne gennemføre en sådan betydningsfuld valghandling uden vold og borgerkrig.
8. Alle parter i Montenegro roste OSCE for en virkelig god indsats.
9. Jeg beklager, at Folketinget kun kunne sende en observatør. Det sender klart et signal om en manglende interesse.

Jens Chr. Lund.